

Mestna občina Novo mesto

**Občinska uprava
Urad za prostor**

Seldlova c.1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 287, faks: 07 / 39 39 282
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 354-86/2013-1 (1907)

Datum: 20.8.2013

PROJEKTNA NALOGA

ZA IZDELAVO OBČINSKEGA PROGRAMA VARSTVA OKOLJA MESTNE OBČINE NOVO MESTO

1. UVOD

Zakon o varstvu okolja (ZVO-1, Uradni list RS, št. 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009, 48/2012, 57/2012 in 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11; v nadaljevanju ZVO-1) v 38. členu mestnim občinam nalaga, da pripravijo občinske programe varstva okolja (OPVO) in operativne programe za svoje območje.

Občinski program varstva okolja je skupen strateški dokument občine in politika občinskega sveta, župana kakor tudi občinske uprave in služi kot osnova za vse strateške, politične, razvojne, investicijske in prostorske dokumente občine. Priprava OPVO je proces, ki aktivira večje število akterjev na področju varstva okolja in velik del občinske uprave.

Program mora biti skladen z Nacionalnim programom varstva okolja, operativnimi programi varstva okolja, veljavno zakonodajo in programi EU za obdobje finančne perspektive EU, aktivnosti pa so praviloma določene za kratkoročno obdobje (do 4 let).

Poleg tega 106. člen ZVO-1 mestnim občinam nalaga, da pripravijo in javno objavijo poročilo o stanju okolja najmanj vsako četrto leto. Poročilo o stanju okolja v MONM je bilo izdelano v juliju 2012 (izdelal Boson d.o.o.) in je osnova oz. izhodišče za izdelavo OPVO.

Opredelevitev ključnih okoljskih problemov predstavlja osnovo za določitev ciljev programa varstva okolja in posledično tudi ukrepov za izboljšanje stanja. Na podlagi razvojnih oz. strateških dokumentov občine bodo ocenjeni trendi razvoja občine. Pri tem bodo upoštevani tudi trendi prostorskega razvoja, ki izhajajo iz prostorskih aktov (občinski prostorski načrt). Na podlagi ugotovitev se predvidi vpliv razvojnega modela občine na okolje in možni problemi po posameznih področjih varstva okolja.

2. PREDMET NALOGE

Predmet naloge je izdelava Občinskega programa varstva okolja Mestne občine Novo mesto.

3. NAMEN NALOGE

Namen izdelave predmetnega dokumenta je najprej po potrebi novelirati že izdelano Poročilo o stanju okolja, saj je le to izhodišče za oblikovanje aktivnosti za izboljšanje kakovosti okolja v MO NM.

OPVO je strateški dokument, ki izhaja iz stanja okolja. V njem bo izbrana vizija z upoštevanjem načel varstva okolja, izpostavil bo prednostne probleme in ključne izzive, na podlagi tega pa določil strateške cilje in izvedljive ukrepe.

Občinski program varstva okolja bo omogočil boljše načrtovanje in preglednost potreb ter aktivnosti na področju varstva okolja. Z izdelanim Občinskim programom varstva okolja (OPVO) bo MO NM premišljeno usmerjala sredstva na tista področja, kjer je najbolj nujno ukrepati in v tiste projekte, ki dajejo največji učinek glede na vložke. Poleg tega lahko občina z OPVO spodbudi aktivnejši odnos občanov do varstva okolja in vzpostavi sodelovanje z občani, podjetji in državo na tem področju.

4. IZHODIŠČA ZA IZDELAVO IN STROKOVNE PODLAGE

4.1 ZAKONSKA IZHODIŠČA

OPVO MO NM mora biti izdelano v skladu z naslednjimi zakonskimi in podzakonskimi akti:

- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1, Uradni list RS, št. 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009, 108/2009-ZPNačrt-A, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11).

4.2 DRUGA IZHODIŠČA

Mednarodni dokumenti, iz katerih izhaja, da se lokalna skupnost aktivno odziva na okoljske probleme in sprejme okoljske načrte:

- Tematska strategija za urbano okolje, ki jo je Svet EU za okolje sprejel 27.6.2006;
- Agenda 21, načrt za uveljavljanje družbeno, gospodarsko in okoljsko trajnostnega razvoja iz leta 1992, ki v 28. poglavju določa, da bi se do leta 1996 morala vsaka lokalna oblast posvetovati s svojimi državljani in izdelati Lokalno Agendo 21 za lokalno skupnost;
- Aalborška listina iz leta 1996;
- Prenovljena Strategija EU za trajnostni razvoj, ki jo je Evropski Svet sprejel na svojem zasedanju 15/16 junija 2006.

4.3. STROKOVNE PODLAGE

- Poročilo o stanju okolja v Mestni občini Novo mesto (Boson d.o.o., julij 2012)
- Okoljsko poročilo za OPN MO NM (vključno z OP za PIP PIC Cikava) in dodatek za varovana območja (Chronos, maj 2009);
- Energetski koncept Mestne občine Novo mesto (IBE d.d., dec. 2008);
- Občinski prostorski načrt Mestne občine Novo mesto (Acer, november 2009);
- Določitev območij varstva pred hrupom v Mestni občini Novo mesto (Chronos, d.o.o., 2009)
- Strategija razvoja kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto 2003-2007;

5. STRUKTURA OPVO (VSEBINA)

OPVO mora okvirno zajemati naslednje vsebine:

1. UVOD;
2. VIZIJA IN NAČELA
3. IZHODIŠČA, POVZETEK IN ANALIZA STANJA, PREDNOSTNI PROBLEMI, IZZIVI

5. STRATEŠKI CILJI
5. OKOLJSKI PROGRAM: AKCIJSKI NAČRT Z UKREPI
5. SPREMLJANJE IZVAJANJA, VREDNOTENJE IN DOPOLNJEVANJE PROGRAMA
6. PRILOGE

6. PROCES PRIPRAVE

6.1. KORAKI IN FAZNOST

Okvirno bo priprava in sprejem OPVO potekala fazno:

Predpriprave (izbor izdelovalca OPVO, oblikovanje operativne skupine in projektne skupine in njena potrditev)

1. faza - **Opredelitev vizije, načela in ciljev varstva okolja (1. delavnica)**
2. faza - **Opredelitev ukrepov varstva okolja (2. delavnica in intervjuji)**
3. faza - **Izdelava akcijskega načrta oz. programa (imenovanje posvetovalne skupine)**
4. faza - **Javna obravnava osnutka OPVO (širša javnost)**
5. faza - **Sprejem OPVO**
6. faza - **Izvajanje**

Pri izdelavi OPVO se smiselno upoštevajo Priporočila ministra za pripravo občinskih programov varstva okolja (OPVO). Brošura je dostopna na spletnih straneh Ministrstva:

http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/publikacije/drugo/opvo_brosura.pdf

7. PROGRAM, NAČRT VKLJUČEVANJA JAVNOSTI

Sodelovanje strokovne javnosti, interesentov oz. deležnikov se zagotovi s pripravo delavnic. Vabila za delavnice se objavi v javnih občilih (občinska spletna stran, lokalna televizija...). Namen delavnic je predstavitev načinov, kako skozi OPVO dolgoročno čim bolje organizirati reševanje okoljskih problemov. Pri tem je bistvenega pomena vključenost strokovne in širše javnosti k postopku reševanja okoljskih problemov.

Podlaga za izvajanje je načrt sodelovanja javnosti, ki določa cilje procesa, interesne skupine, cilje sodelovanja javnosti, stopnje procesa, tehnike in orodja za komuniciranje (spletna stran: novice, javna obravnava, forum, prijava na seznam, sodelovanje javnosti, arhiv, povezave, dodatne informacije) in metode vrednotenja.

8. VSEBINA POSAMEZNIH FAZ IN OBSEG DEL

1. faza - Opredelitev vizije, načela in ciljev varstva okolja (1 delavnica):

- Predstavitev stanja okolja in ključnih okoljskih problemov v občini;
- Opredelitev vizij in načel varstva okolja v občini;
- Prednostni pereči problemi in izzivi
- Opredelitev strateških in operativnih ciljev varstva okolja.

Predstavitev stanja okolja izhaja iz noveliranega Poročila o stanju okolja MO NM iz leta 2012, ki predstavlja izhodišče za pripravo OPVO MO NM.

Vizija zajema težnje skupnosti za prihodnost, za zdravo okolje, kakovost življenja, načina življenja, kakovost lokalnega okolja, prihodnje smeri razvoja ipd. Predlog vizije se pripravi v okviru gradiva za prvo delavnico, natančno in dokončno pa se opredeli v sodelovanju z

javnostjo na delavnici. Načela, ki izhajajo iz koncepta trajnostnega razvoja, se prav tako pripravi v gradivu za prvo delavnico.

Prednostne okoljske probleme se povzame iz Poročila o stanju okolja v povezavi z gonilnimi silami, pritiski - obremenitvami in stanjem okolja (problemska drevesa). Zaradi omejenih proračunskih in človeških virov je potrebno določiti prednostni vrstni red problemov in izzivov. V pomoč je lahko metoda primerjalna analiza tveganj ali kakšna druga na predlog izdelovalca.

Na podlagi teh ključnih okoljskih problemov oblikujemo do 6 smiselnih izzivov, na podlagi le teh pa se oblikuje štiri do šest ključnih strateških ciljev. Izbor bo temeljil na identifikaciji problemov čim bližje viru, saj bodo ukrepi tako najbolj učinkoviti. Na podlagi strateških ciljev se določijo tudi operativni cilji za posamezen okoljski problem. Delavnico se zaključi z ocenjevanjem ciljev, s čimer se določi prednostne cilje.

Izdelovalec OPVO pripravi gradivo za izvedbo delavnice, vodi izvedbo delavnice in pripravi poročilo o izvedeni delavnici (Poročilo 1. faze projekta).

2. faza - Opredelitev ukrepov varstva okolja (2. delavnica in intervjuji):

- Predstavitev prednostnih ciljev varstva okolja določenih na 1. delavnici;
- Določitev ukrepov za doseg zastavljenih strateških in operativnih ciljev varstva okolja;

Na drugi delavnici se določijo ukrepi za doseg zastavljenih ciljev na prvi delavnici. Na delavnici se obravnavajo ukrepi po posameznih strateških in operativnih ciljih. Za vsak operativni cilj se določi enega ali več izvedljivih ukrepov. Delavnico se zaključi z vrednotenjem posameznih ukrepov (projektov) in tako določi prioritete ukrepov.

V primeru odsotnosti določenih nosilcev varstva okolja na lokalni in državni ravni, pripravljavec OPVO izvede dodatne intervjuje z le-temi z namenom opredelitve ukrepov za doseganje zastavljenih ciljev. Zlasti je potrebno izvesti intervjuje z ustanovami, ki bodo dejavno sodelovale v procesu izvajanja OPVO MO NM.

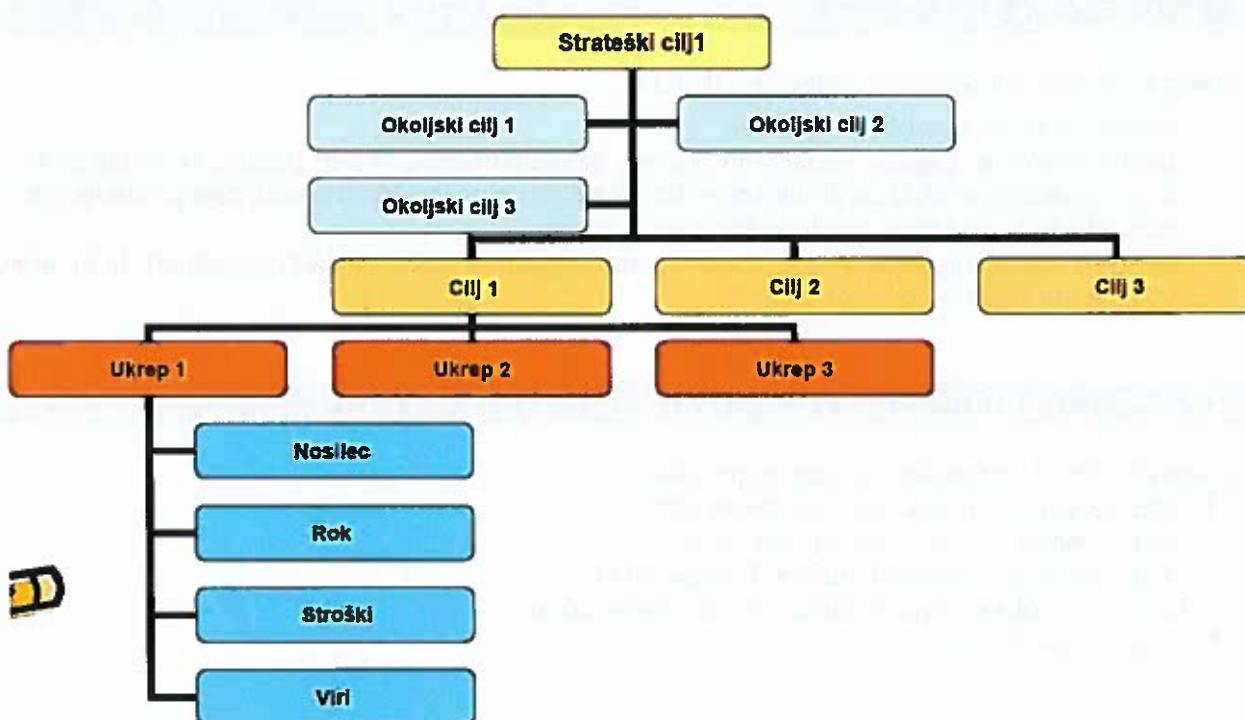
Pripravljavec OPVO pripravi gradivo za izvedbo delavnice, vodi izvedbo delavnice, izvede morebitne intervjuje in pripravi poročilo o izvedeni delavnici (Poročilo 2. faze projekta). Poročilo zajema tabelaričen prikaz nabora ukrepov v povezavi s cilji z opredelitvijo prioritet.

3. faza - Izdelava akcijskega načrta oz. programa

Izdela se akcijski načrt (program), ki zajema navedbo strateških okoljskih in sektorskih ciljev, navaja trajnostne učinke in operativne cilje z ukrepi. V okviru programa se za posamezen ukrep določi:

- opis ukrepa,
- nosilci izvajanja, druge organizacije vključene v izvedbo,
- stroški,
- viri financiranja
- terminski plan izvedbe
- kazalci spremljanja izvajanja

Posamezne ukrepe se po potrebi uskladi z nosilci izvajanja nalog varstva okolja.

4. faza – javna obravnava osnutka OPVO

Izdela se osnutek Občinskega programa varstva okolja, ki se ga predstavi in razdeli najširši javnosti. Javnost naj osnutek obravnava in nanj poda mnenje. Zaželena je tudi objava člankov, pogovori po radiu in televiziji, informativni sestanki, spletna stran s forumom.

5. faza – sprejem

OPVO se posreduje v obravnavo in sprejem na občinski svet Mestne občine Novo mesto. OPVO se javno objavi na spletni strani MONM.

6. faza: Izvajanje

Izvajanje OPVO naj spremlja posebna skupina. Po potrebi se lahko dokument sproti dopolnjuje oz. prilagaja. Enkrat letno skupina posreduje poročilo o izvajanju županu in občinskemu svetu.

9. OBVEZNOSTI IZDELOVALCA

Od izdelovalca OPVO se pričakuje:

- sodelovanje z naročnikom (MONM)
- sodelovanje na sestankih, ki se bodo določili po potrebi
- priprava, vodenje delavnic
- redno obveščanje MONM o poteku in vsebini dela
- priprava gradiva za predstavitev ter povzetkov za javnost (zloženka, informacija na spletni strani,...)
- udeležba in predstavitve na javnih obravnavah, sejah občinske uprave, občinskega sveta in njegovih delovnih teles,
- pravočasnost in pravilnost izdelave.

10. OBVEZNOSTI NAROČNIKA

Naloga naročnika v postopku izdelave OPVO je:

- koordinacija izdelovalec – naročnik,
- posredovanje podatkov, strokovnih podlag, digitalnih kartografskih podlag in drugih gradiv, ki jih poseduje MONM ali jih lahko pridobi v skladu z zakonodajo s področja pridobivanja in posredovanja podatkov med organi javne uprave,
- tekoče obveščanje izdelovalca o vseh spremembah in novo nastalih situacijah, ki bi lahko vplivale na izdelavo pogodbenih del.

11. PREDVIDEN TERMINSKI PLAN IN ROKI ZA IZVEDBO NALOGE

Izdelava OPVO bo potekala v naslednjih fazah:

- 1. faza: izvedba 1. delavnice: november 2013
- 2. faza: izvedba 2. delavnice: januar 2014
- 3. faza: izdelava akcijskega načrta: februar 2014
- 4. faza: javna obravnava osnutka OPVO: marec 2014
- 5. faza: sprejem: maj 2014

12. ŠTEVILO IZVODOV IN NAČIN PRIKAZA

Izdelovalec naročniku odda:

- gradivo za delavnice v 2 izvodih v analogni obliki in 1 izvod na zgoščenki;
- načrt ukrepov v 2 izvodih v analogni obliki in 1 izvod na zgoščenki;
- osnutek OPVO v 6 izvodih v analogni obliki in 1 izvod na zgoščenki;
- 4 izvodi končnega OPVO v analogni obliki in dveh izvodih v elektronski obliki (na zgoščenki);
- 30 izvodov Zloženke – Povzetka za javnost v analogni obliki ter v digitalni obliki na omenjenih dveh izvodih OPVO iz prejšnje alineje.

Vse gradivo se izdela v analogni in digitalni obliki. V vsaki fazi izdelave OPVO se gradivo pripravi tudi v digitalni obliki (na zgoščenki), in sicer tekst v .doc in .pdf formatu, grafika v .dwg, .shp in .pdf formatu, v primeru grafičnih predstavitev v formatu .jpg ali drugih podobnih formatih (.pdf). Digitalna in analogna oblika dokumenta morata biti med seboj skladni.

Izdelan dokument je last naročnika. Po zaključku pogodbenega dela in izpolnitvi pogodbenih obveznosti vseh pogodbenih strank preidejo materialne pravice na naročnika, kar pomeni, da se s podpisom pogodbe izdelovalec strinja, da lahko naročnik digitalne in analogne podatke uporabi kot strokovno podlago pri pripravi drugih strokovnih gradiv ter jih preda izdelovalcu teh gradiv.

Pripravila:

Janja NOVOSEL BREŠČAK

VIŠJA SVETOVALKA

Mojca TAVČAR

VODJA URADA ZA PROSTOR

Borut NOVAK

DIREKTOR OBČINSKE UPRAVE